

Posudek rigorózní práce

Doktorand: Mgr. Lucie Krátká

Název rigorózní práce: Užití pohádky v biblioterapii

Konzultantka: PhDr.Lidmila Vášová

Datum: 23.10.2013

Předložená práce představuje pokus o rozšíření biblioterapie v oblasti péče o děti. Jedná se o využití pohádky k cílenému překonávání strachu a úzkosti u dětí. Autorka se zaměřila na dětské domovy a práci s knihou v nich.

Z připojeného rozsáhlého seznamu prostudované a použité literatury české i zahraniční je opatrná pečlivá příprava doktorandky na zpracování tématu a hluboké zaujetí jím.

Rigorózní práce je členěna do sedmi kapitol, z nichž první se věnuje vysvětlení pojmů, s nimiž bude autorka dále pracovat – bibliopsychologie, biblioterapie, psychoterapie atd. Druhá kapitola pojednává o pohádkách – jejich typech a úloze v citovém a rozumovém vývoji dítěte. Důraz je kladen na psychoterapeutické využití pohádek obecně. Třetí kapitola sleduje roli pohádek v jednotlivých etapách života dítěte, jak je rozeznává vývojová psychologie. Čtvrtá kapitola uvádí typy pohádek, vhodných k léčebnému využití. Je připojena ukázka vhodných pohádek, avšak mohl být uveden i širší výběr (několik bibliografických údajů – odkazů). Následuje kapitola o úzkosti a strachu v jednotlivých vývojových stupních dítěte. Tento text bylo možno spojit s výkladem o věkových zvláštностech ve 3.kapitole (Role pohádky v životě dítěte).

6.kapitola je nazvána Aplikace léčby pohádkou v prostředí dětských domovů za spolupráce knihovníků z dětských oddělení veřejných knihoven. Kapitola je vystavěna na průzkumu, který autorka provedla ve 34 dětských domovech. Metodika výzkumu odpovídá jeho rozsahu a stanovených cílům. Přehledně jsou formulovány hypotézy, které se v práci testují a v závěru vhodně komentovány. Autorka zpracování jednotlivých otázek dotazníku dokládá i příslušnými grafy.

V poslední kapitole autorka promítá výsledky výzkumu do praxe dětských domovů, zamýšlí se nad rolí knihovníka v postavení biblioterapeuta a navrhuje, jak uvést do praxe teoretické poznatky o léčebném působení pohádek.

Dílčí připomínky k textu: str.28- Proč začínat naučnou literaturou? Str 54-56-poněkud chaotický výklad, text se často opakuje. Autorka cituje více autorů, což vede k neutříděnému výkladu. Str.77- emoce jsou i kladné. Str.87- období adolescence přesahuje sledovaný věk v dětských domovech. Str.101- co je to snoezelen? Str.112 a d. – zbytečně časté sousloví „léčba pohádkou“ (termín fabuloterapie je výstižný a kratší) – zpravidla jde o běžné předčítání. Zkušené knihovníci a vychovatelé již dávno vědí, komu a kterou pohádku číst a vyprávět. Správné vystižení: biblioterapeut by měl být knihovníkem i psychologem zároveň – tím je řečeno vše a lze tedy zkrátit v předchozím textu výklad o osobnosti biblioterapeuta.

Závěrem mohu konstatovat, že Mgr. Krátká zvládla zpracovat zvolené téma, snažila se o praktické použití výsledků výzkumu v práci dětských domovů. Autorka formulovala návrhy na postup práce s pohádkou jakožto biblioterapeutickou pomůckou při rozvoji četby dětí.

Práci doporučuji k obhajobě.